

Stedets største Fanger.

krybe og gaa, samlet, men der høres ikke en Lyd, kun de heftige Armbevægelser, som Stenenes Spænding længe har det været, før man har hørt at tie, til Tid er.

Nu er Dyrene ud for den langstrakte Havn, i hvis bagerste Del Fangstbassinet er indrettet, men Vest for bag et bredt Sund, ligger det aabne Hav, og her vil Dyrene ud, Igen maa vi derfor omgaa dem og præse dem fra den Side, og først, da det er lykkes, lægger vi an paa at forskrække dem, saa de mistet Vid og Sana Motorhaadene jaeger i hidslige Kryds frem og tilbage, Riffelkuglerne plukker Vandet op i Sprøj, hvor det er nødvendigt, og fra en velbemandedt Roband, der er llet os til Hjælp, gaar store Kampesten med Pump over Bord og forsvinder i Dybet med en Stribe af Luftperler efter sig.

Da Dyrene næste Gang kommer op, er nogle af dem paa Vej ind, og vi følger dem derfor skærpt, medens Kugler fra Skytterne i Land bag os

Gamle Jonas, Stedets ældste og tidligste Fanger.

gaa om Ørene og hjælper til at skabe Forvirring. Endelig naar Portroppen Stedet, hvor det mange Hundrede Kvadrater store Gang ligger paa Bunden. Et kort Nu standser de tvivlsomme her, men gaar saa over, og efter dem følger mange andre. Først da de opdager Blindgaden, de er inde i, og lissom vil vende, farer Nøtmandskabet i Land, lette som Klatte, ned til de store Spil i Stranden og haler som gale eller som gjaldet det Livet. Langt Størsteparten af Hvidfiskene er ikke naaede ind, da den tunge Staalwire, der tjener som Garnlig, begynder at vise sig i Vandets skum, og nogle af de indespærrede sætter i det sidste kritiske Øjeblik til bage og over uden at se, at vi ligger paa den anden Side og vedligeholder en livlig Lid. Dog, det er kun faa. Da Wiren staar spændt som en Strenge, er Bassinet bag den et Blæs af levende ophidsede Kroppe, og ude fra Bopladens lyder et Begejstrings-hyl mod Himlen, et Hyl, som selv Stedets Hundrede af Hunde stemmer i med. Den almindelige Ophidselse har

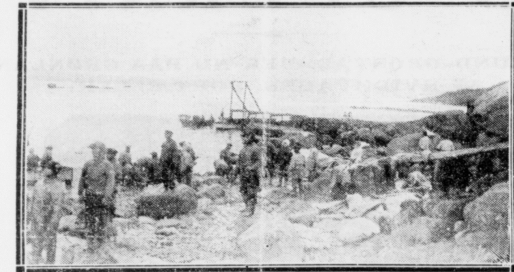
Bassinet, som Hvalhvalerne drives ind i.

ogsaa grebet dem, og maaske dømrer der et Sted i deres Bevidsthed Erindringer om, at sligt Postyr tidligere har afstedkommet foderlige Tider.

Endnu en Times tid holdes Motorerne i Gang, medens store Bøjer sættes paa Garnligene, og indtil Dyrene har vænnet sig til, at de er indespærrede. Saa gaar vi til Ankers og vender i Robaade tilbage for at undersøge, om alt er, saa Dyrene ikke kan undvige. Thi det er nu ud paa Eftermiddagen, og det er følgende nødvendigt at udsætte Dræbningen til den kommende Dag.

Senere er jeg oppe paa en Fjeldknoel for at overse Bassinet. Det er givet, at det er flere Hundrede Dyr, vi her har faaet indespærret.

Om om Natten, da de smaa Hytter igen gaar ind i Søven, brænder man troligt sit sidste Spæk i Vinduerne. Lamper i Bevidstheden om det nye, som gaar levende derude.

Hvalhvalerne paa Stranden.

DEN ny Dag begynder endnu før Solen har givet sit Minde, i Lunghedsindtag (Der kaldes paa Folk! Der kaldes paa Folk!) toner det ud over Pladsen, og bag alle de oplyste Roder ses travle Skikkelser bevæge sig. For nede ved Butikken har man forlængst taget fat paa at uddøle Krudt, Kugler og Fængsler, og de morgendagskiste er allerede i Gang med at lade.

Snart traver riffelbevæbnede Mænd i Smaaflokke langs Stranden om til Bassinet, og andre tager Vandvejen i lette Kajakk og tunge fyldte Bæde. De sidste — afslørende Nattevagten — bliver liggende over Garnene, og saasnart deres Antal er betryggende, skyder jeg det Skud, der starter Dræbningen.

Næste Gang Dyrene da dukker op, plukker Kuglerne ud over dem, og gangt i Blodspøgt staar ud af de hvide Planker. Saa bliver der længe, til de igen leder sig se, og da er Attens dørke Vandren rundt og næt rundt afløst af en ophidsede Jagten ind og did.

Men der er ingen Vej ud, og der er ingen Fred inde, hver Opdykning hilses af nye Selver. Dyrenes hvide Farve røber dem. Før de nærmer sig Overfladen ses de som blaagrønne Lysninger, saa Fanger kan varsko

Hvalhvalerne lagt ind til Stranden.

Fanger, og naar Hovede ved Hovede bryder Vandskorpen, tager Døden mange, endnu før Langerne er løste for Luft. De flyder da længe, og mange driver med Strømmen ind mod Garnene og bliver forløjede der.

DET hastige Tempo holdes hele Dagen. Til at tage hjem at spise har saa forsvinder spækket og blodig, som den er, mellem de misundelsesværdige stærke Tænder, blot smilet af for Næsen i afpassede Sluge-Stykker. Men det er ikke alene Nødning, der er Kræst Unge Kvinder og Børn, der er kommet om langs Stranden med Kaffe paa Flasker til en eller anden Løkkormund, faar længet ind — i Beglen den lakre Kant fra Hale og Lækker — og fortæller med en velvægnat Madglæde.

Gang paa Gang er Bæde og Kajakk inde at lade om og at hente ny Ammunition, og de første to Tusinde Kugler er allerede udlæverede. Men Antallet af de bundne Dyr bliver ogsaa flere og flere, og fra de Kajakk-mænd, der nu og da har været fremme i Bassinet at give et haardt anskudt Individ Fangst, raabes der, at det er intet mod, hvad der ligger paa Bunden, thi her ses Dyrene ud for de sikreste Skytter flere Steder i Lag.

Da Solen omsider er langt nede paa sin Bane, maa jeg mene, at omkring to Hundrede er døde, og dog er der nær lige saa mange endnu i Live. Jeg maa derfor forberede mig paa nok en Dags Skydning.

Men først da den sidste Himmelrodme sluker vestide, og det øgende Mørke frembyder Fare for, at en vildfarende Kugle skal træffe et Menneske, raaber jeg til de faa endnu livrige Kajakmænd om at holde inde.

Ung Pige med Pericranium.

der er allemands — et Hoved f. Eks. Men skændes da livligt med hidslige Øjne og grumme Miner, men til Slagsmaal i europæisk Forstand kommer det aldrig; gaar det saavidt, at man tager i og rusker hinanden, hyler alle de omstaaende straks: «Se nu slaas Hundene». Og Sammenligningen med dette det grønlandske Samfunds laveste Væsen skal nok bringe de stridende Parter til Besindelse. Saa raaber en anerkendt Spøgefugl endnu haanende til den vredeste: «Na, er du fremdeles saa vred, at du ikke kan vinke til os?»

Naar man ser disse Mennesker, har man i det Hele taget ondt ved forstet, at deres Fædre for blot nogle Generationer siden med koldt Blod dræbte hinanden for Besiddelsesretten til et Fangststyr. Nu fornægter deres gode Humer sig sjældent, munter Skæmt krydser Dagen, og enhver maa uden at kny staa for Skud, naar det er hans Tur.

Da der ikke er flere Hvaler lagt tørre, begynder vi at hale nye op med derul anbragte Spil, og saa flanses der videre, til det mørkner og bliver Delingslid. Derefter tager man hjem for at faa de blodige og vaade Klæder rensede en Smule og tørrede til forlæs Arbejde Morgendagen; men det er ingen Sag nu, man har Tranok til at kunne holde Lamperne tændt hele Natten.

Kun i Spækkhuset bliver Bødderne og nogle lejede Folk endnu ved at salte et Stykke Tid. Fire-fem tomme Daaser, nogle Stumper Tøj til Væger og et Par Stykker banket Spæk har givet en Række primitive Lamper, hvis brede Flammer lyser rødt i det store Rum. Unge Piger byttet ind til Uformelighed staar langs lange Børde og renser Spækket og skærer det Hinder fra — imellem aandede paa Fingrene, der er tykke og vaale af Kulde. Knose bærer til og fra og triller Tønderne ud, som de bliver fyldt.

ENDNU i mange Dage flanser vi, til Sneen er rød af Blod og Strandens Stene er fattede af Spæk — til Vandet i Bassinet er ganske levet og Strømmen, som sætter liggen, er synlig som en Ollestrøbe langt Nord i. Forlængst lader man Tarme og Ben ligge, saa Hundene selv kan gaa til dem, naar Islaget inden længe lægger Vej, og forlængst ser man uden Kødind, at andre Pladsers Folk kommer og gar sig til gode. Det blev til 400 Dyr, og Bødderne har endnu travlt med at fylde Tønder og lukke til; snart kan de næsten ikke være i det store Spækkhus for opstabilede Produkter.

Men fremdeles gaar Flokke forbi, nu om Dagen som en hvid Stribe, og nu om Natten som blot et Brus af Lyd. Vi maa se, om vi ikke kan naa nok en Fangst, thi Knusenaskerne og Centrifugerne i den rode Fabrik hjemme mellem Kristianshavns gamle værdifulde Pakhus har graadige Gab. Verdens Olieraar er aldrig stillende og lyder krævede fra Sydhavens Copraplanter til Menneskenes yderste Bopladser i Nord.

Før vi fortsætter, maa vi dog have synet og bødet Garnene, og et Dogn maa Folkene ogsaa have til at faa renset deres Tøj. I den Tid kan man se dem gaa søndagsklædte mellem Hytterne og dyrke længe forsmet Selskabelighed, og om Aftenen fester man højt.

OVRE i Bødkerværkstedet har man ryddet til Side, og til en hæs Harmonika og en trestrengt Violin gaar Dansen til langt hen paa Natten. Fangedans, Sekstur, Ottetur og Svejlrit danses med sydlandske Livlighed, medens Sveden perler paa de trinde Ansigter, og Varmen fra de mange Kroppe som en tyk Em staar ud gennem de opslåede Vinduer. Glemte er Dagens Kulde og alle Dages Kulde, glemte hver Tanke om Mørke og Trangt.

Av tingi

Vegamál.

I ár, eins og onnur ár, eru fleiri úmsóknir inni á tingi um vegamál. Hetta er skiligt, í fer tað nakað, vit harðliga treingja til, so er tað vegir, vegir og aftur vegir.

Týsdagin í hinari vikuni vóru vegamálini til í viðgerð á tingi. Fíggjarmáladurin hr. Gunnar Winther greiddi frá málinum og beindi tað í fíggjarmálaneyvndina.

Nyholm Debess legði eitt gott orð inn fyri Hvítanesvegin og varð her styðjadar.

M. S. Viðstein, ið umframt talaði fyri einari úmsókn úr Hesti, eisini um vegir. Róðarin helt, at Hestbygd ikki hevði verið Løgtinginum nokur tung sokn, í, so vítt honum kunngjø, er í seinri árum hagar bert latin eitt sindur av peningi nevniliga til eina lilla brúgv og eitt garðlag. Bourin er stóur og víður um at fara, og tá ið byggin liggur mest sum í einum trunki, vil tingið kunna skilja, at knoss-ið er meiri, enn tað eigur at vera fyri at kunna rokja hendu bo.

I tóninum treingist eisini bæði til ábót og viðkann av tónavegnum. — Hann mælti til, at nevndin sendi mann út í Hest til at kanna um viðurskiftini, so tað longu í ár kann verða gjørt nakað fyri hesi vegamál.

Joh. Joensen vónaði, at Havnararvegin, sum ifjor var lagdur burtur úr, slapp uppí aftur í ár.

Um veg til Eðuvíkar var stult orðskifti, og so fóru vegir í fíggjarmálaneyvndina.

Tingritið,

ið fólk — bæði sjófólk og heimafólk — hava spurt dágliga eftir, var nú aftur til viðgerðar á tingi hósdagin. — Framsøgnmaður millumtinganevndarinnar M. S. Viðstein greiddi frá áli og uppskoti um at fátíngritið í lag sum skjótast.

Uppskotini, ið vóru tri í talið, vóru bert framselt av tveimum nevndarlimum: M. S. Viðstein og N. Debess, meðan Joh. O. Joensen ikki hevði nakað uppskot.

Tá ið sjengrið um ringar tóir hjá Løgtinginum ikki helmar í næstum, hevði meirilutin í millumtinganevndini sett trí uppskot við í vón, at okkurt verður samtykt.

Málið varð beint í fíggjarmálaneyvndina.

Uppskotini eru:

1. Løgtingið setur 3 skrivarar til at skriva upp hitt munnliga orðskifti á tingi.
2. Tingritið verður prentað sum skjótast, so tað kann koma út í hvorjari ella aðrúhvorjari viku.
3. Skrivararnir verða lontr víð 12 kr. um dagin til hvønn.
4. Hin neyturvilugri peningurin verður rindaður úr býtingsgrunninum.

II.

1. Løgtingið setur 3 skrivarar víð 12 kr. um dagin í lon til undir tingsetuni at skriva upp hitt munnliga tingritið.
2. Hitt skrivaða tingritið verður maskinskriðað og duplikerað í 50 eintøkum fyri ein kostnað av 500 kr.
3. Eitroðslurnar rindast av býtingsgrunninum.

III.

- 3 skrivarar verða settir til at skriva upp hitt munnliga orðskifti.